

3

sabor
kulture
u istri

PULA 08.04.2011.

Upravni odjel za kulturu
Assessorato alla cultura

ISTARSKA STRATEGIA ISTARSKA
CULTURALE KULTURNA CULTURALE
STRATEGIJA ISTRIANA STRATEGIJA

Srednjoročna evaluacija Istarske kulturne strategije

» fragmentarni prilog raspravi Davora Miškovića, koordinatora izrade IKS-a

Uvod

Istarski sabor kulture mjesto je rasprave o stanju kulture u Istri, a samim time i ključna pozicija na kojoj će se razgovarati o provedbi Istarske kulturne strategije koju je donijela Istarska županija. Donošenjem Istarske kulturne strategije, tzv. IKS-a, Županija se obvezala da će svoje djelovanje usmjeriti prema ciljevima i da će na koncu, nakon petogodišnje primjene, ostvariti određene rezultate. Nakon dvije godine implementacije strategije vrijeme je za procjenu njene uspješnosti, odnosno utvrđivanje je li se provedbom IKS-a poboljšao kulturni život građana, uvjeti rada kulturnih radnika te koliko smo svi zajedno prionuli ostvarenju zacrtanih ciljeva.

Evaluaciju IKS-a radimo da bismo utvrdili valjanost temelja na kojima počiva strategija te da bismo **usporedili** očekivane s aktualnim rezultatima, utvrdili na koji se način radi na ostvarenju ciljeva te da bismo, u konačnici, poduzeli korektivne aktivnosti potrebne za ostvarenje ciljeva. Kao podlogu za raspravu na Istarskom saboru kulture pripremili smo kratak tekst koji je rezultat razmišljanja ljudi iz različitih područja kulturnog djelovanja. Naime, zamolili smo članove radnih timova koji su i radili u izradi IKS-a da odrede nekoliko točaka koje se čine ključnima za procjenu implementacije IKS-a. Upitnik je pokušao strukturirati razmišljanja članova radnih timova u smjeru procjene naklonjenosti općih okolnosti (društvena, ekonomska i politička situacija, stupanj kulturnog razvitka) ostvarenju IKS-a, konzistentnosti strateškog dokumenta i njegova odnosa prema potrebnim resursima te odnosa kulturnih radnika i organizacijskih oblika prema provedbi strategije. Osim toga, nastojali smo doznati u kojem je stupnju IKS primijenjen u različitim područjima i je li pridonio razvitku kulturnih djelatnosti, zatim je li implementacija aktivnosti predviđenih IKS-om realna i što bi trebali biti prvi koraci u ostvarenju ciljeva definiranih IKS-om.

Okolnosti

Socijalne, ekonomske i političke promjene od donošenja IKS-a do danas su znatno izmijenjene. U međuvremenu su izbile kriza i recesija, a među ljudima je zavládala depresija. Prevladava procjena da je u sadašnjim uvjetima vrlo teško učiniti i minimalne pomake. Doima se da je prioritet golo preživljavanje, održavanje minimalne razine kulturnih djelatnosti. Nepobitno je da postoji veza između smanjenja sredstava u kulturi i ekonomske recesije. No, prisutno je i mišljenje da je recesija djelomično poslužila kao koprena koja zaklanja stvarnu namjeru, a to je dugoročno smanjenje dotacija kulturnom sektoru. Smanjenje budžeta u kulturnim djelatnostima izravna je posljedica ekonomske recesije, ali način na koji vlast upravlja novcem u doba recesije nije dovoljno selektivan i određen prioritetima. To zapravo znači da nije promijenjen koncept kulturne politike koja u tome slijedi opći politički ekvilibrij koji niti jednom akteru u

političkom sustavu ne dopušta iskorake. Upravljanje se svodi na održanje, a ne na kretanje. U kulturi je, s obzirom na relevantnu okolinu, to možda i nužnost jer glomazni je kulturni sustav oslonjen na minimalnu točku i pravo je umijeće održati ravnotežu. U takvim uvjetima svako kretanje može dovesti do propasti. Ili se samo bojimo?

Što je istarska kultura hrvatskoj kulturi? Ovo je pitanje važno da bismo pozicionirali Istarsku kulturnu strategiju u širi kontekst hrvatske kulturne politike. Istarska kultura uglavnom se doživljava kao marginalna u hrvatskim okvirima. Bjelodani su uspjesi i prepoznatljivost, ali oni se ogledaju na individualnoj razini, u radu uspješnih pojedinaca. Kulturni sustav koji je na djelu u Istri nema prepoznatljivu formu i specifičnost. Potencijali istarske kulturne produkcije nisu afirmirani, kulturni radnici nisu motivirani. Povezanost s hrvatskom kulturnom produkcijom najvidljivija je u ljetnim manifestacijama, kada Istra postaje pozornica, a ponekad tek kulisa, spektakularnih ljetnih kulturnih događaja. U Hrvatskoj se zbog obilja ljetnih festivala stvorila iskrivljena slika o bogatom kulturnom životu Istre i značajnim ulaganjima u kulturu. No, problem postoji i činjenica je da se u tim ljetnim danima tek djelomično aktiviraju potencijali istarskih kulturnih radnika. Povezivanje lokalne kulturne produkcije i ljetnih festivala nameće se kao imperativ. Istarski umjetnici i kulturni radnici suočeni su s nedostatnim mogućnostima predstavljanja i medijacije vlastitog rada, no ovaj problem, nažalost, dijelimo s većim područjem Europe.

Pa ipak, postoji pozitivan stav prema okolini. Čini se da nam se otvaraju nove perspektive. One su uglavnom vezane uz povećane mogućnosti suradnje, umrežavanja i mobilnosti. Nadalje, velika su očekivanja od fondova Europske unije putem kojih bi se mogao nadoknaditi deficit lokalnog financiranja. No, potrebna je svijest o usklađenosti lokalnog razvoja i prilika koje se otvaraju u široj okolini. Ova usklađenost ne znači prilagodbu glavnim tokovima kulturnog stvaralaštva, ona znači dijalog s njima. Specifični kulturni izričaji, bogata baština, prožimanje kultura i posebnost ambijenta vrijednosti su Istre koje u europskom kontekstu mogu biti katalizator brojnim suradnjama i razvojnim projektima.

Čemu Istarska kulturna strategija?

IKS se kao strateški dokument pokazuje postojanim. Ciljevi definirani strategijom jesu usklađeni, ali sama strategija ne obuhvaća cjelinu kulturnog stvaralaštva. Ona fragmentira zbilju, obuhvaća tek pojedine aspekte stvarnosti. Korisna je kulturnim radnicima, omogućuje ostvarenje različitih potencijala i otvara nove metode djelovanja. No, nije operativno razrađena, nedostaje joj konkretizacija. Povezanost s vremenom, prostorom, ljudima, organizacijama i resursima ostala je na apstraktnoj razini. Iako dijelom prožima kulturni život, nije ga obuzela.

Što nam je dostupno za provedbu strategije? Postojeći resursi ocijenjeni su nedovoljnima. Najveći nedostatak predstavljaju ljudi i novac. Rad i kapital. Ima li što izvan toga? Kulturni radnici pokazuju se usklađenijima i posvećenijima provedbi strategije nego li su to lokalne samouprave koje nisu mobilizirale svoje resurse u smjeru strateški određenih ciljeva, nisu se povezale i razvile komunikaciju o zajedničkom djelovanju. Na sreću, postoje i pozitivni primjeri mobilizacije resursa koji su rezultirali pokretanjem važnih projekata, pa čak i institucija. U tim slučajevima vidljivo je da zajedničko usklađeno djelovanje

daje brza i učinkovita rješenja. Ostaje da se vidi mogućnost njihove održivosti. I tu dolazimo do odgovora na pitanje što je potrebno radu i kapitalu. Upravljanje, administriranje, menadžiranje, kako god to nazvali. Pravi test jesu upravljačke sposobnosti, naša sposobnost da prepustimo upravljanje jasno definiranim okvirima izvrsnosti i unapređenja polja djelovanja. Odgovornost za upravljanje snosimo svi jer o našem stavu ovisi stav drugih dionika.

Istarska županija je nositelj IKS-a, ona je tijelo odgovorno za provedbu strategije, što uključuje upravljanje i koordinaciju, investicije i financiranje te ono što je možda i najvažnije, motivaciju i iniciranje procesa. Županija se prema strategiji odnosi vrlo afirmativno, ali u vrlo uskim okvirima. Uglavnom, svoje odluke temelji na strateškim smjernicama, ali ipak ne uvijek i ne u potpunosti. Istarska županija sama je sebi postavila ambiciozne ciljeve, a sada je u situaciji opće recesije nedostatak novca za njihovo ostvarenje još izraženiji. Stoga Županija pokušava ostvariti one zadatke za koje nisu potrebna velika financijska ulaganja, a one pak za koje je potrebno značajno izdvajanje – drži po strani. Ovakvo ponašanje je u sadašnjim uvjetima očekivano i razumno. Županija je sebi postavila zadatak da inicira promjene na razini zakonodavstva koje bi išle u smjeru rekonceptualizacije kulturnog sektora. Možda je upravo sada vrijeme za te inicijative, koje bi potom i oslobodile veći manevarski prostor županijskoga djelovanja.

Kao partneri u provedbi IKS-a definirane su jedinice lokalne samouprave, gradovi i općine te kulturne institucije, udruge u kulturi i sami kulturni radnici. Opći je dojam da partneri nisu u potpunosti prihvatili partnerstvo. Ovo se osobito odnosi na gradove i općine koji se uglavnom uopće ne određuju prema IKS-u, a kulturu održavaju u sklopu davno definiranih raspodjela potičući ekvilibrij među kulturnim akterima. S druge strane, kulturni radnici imaju pre malo relevantnih informacija o samoj strategiji, o strateškim ciljevima, zadacima, operativnim planovima, odlukama, itd. Njihova neinformiranost posljedica je nepostojanja stabilnih kanala komunikacije, a gotovo je nemoguće očekivati njihovo uspostavljanje za potrebe informiranja o strateškim ciljevima. Naime, oni vrlo rijetko predstavljaju uzbudljivu temu o kojoj rado razgovaramo. Partneri će prihvatiti IKS u onom trenutku kada prepoznaju vlastiti interes u njezovoj implementaciji. Kako sada stvari stoje, ovaj interes uglavnom ne postoji.

Što da se radi?

Aktivnosti predviđene IKS-om većinom se provode, no ne sve i ne predviđenim intenzitetom. Osobit je problem provedbe u pojedinim dijelovima, primjerice u području izvaninstitucionalne kulture i umjetničke produkcije, gdje nisu učinjeni nikakvi pomaci, aktivnosti se ne provode, a vanjske okolnosti su takve da ugrožavaju i elementarni opstanak ovih djelatnosti. Za ugrožene djelatnosti trebalo bi napraviti spasilačke planove da bi se očuvala makar i minimalna razina djelovanja jer porazno bi bilo da nakon petogodišnje provedbe kulturne strategije u pojedinim područjima imamo goru situaciju nego kada smo počeli s procesom izrade strategije, bez obzira na sve nepovoljne okolnosti. U skladu sa stereotipima o mediteranskoj kulturi može se reći da se aktivnosti pomalo provode. Je li to dovoljno da se ciljevi ostvare u predviđenom razdoblju do 2015. godine? Ovim ritmom ne, ali raširen je optimizam da bi se ipak mogli ostvariti u zadanim vremenskim okvirima. Samo je potrebno ubrzati sve procese. Rječ-

nikom popularnim u politici reklo bi se da je potrebno ubaciti u veću brzinu. Tada bismo mogli stići na cilj na vrijeme.

U protekle dvije godine kulturna djelatnost u cijeloj državi stagnira. Iznimka nije ni Istra. Zbog toga su većinom sve kulturne djelatnosti u stanju hibernacije, svako kretanje je minimalizirano, dopušteni su samo snovi o lijepoj budućnosti. Pa ipak, i u ovom stanju vidljivi su pomaci nabolje, npr. u muzejskoj, kazališnoj i knjižničarskoj djelatnosti. Kulturna strategija utjecala je na ostvarenje ovih pozitivnih pomaka. No, njihovi su dometi ograničeni: više se odnose na postavljanje pretpostavki nego na realne pomake u organizaciji, programskoj izvrsnosti i financiranju. Ne dođe li do konkretnih poboljšanja u funkcioniranju kulturnih djelatnosti, izgubit će se ovi izgrađeni, ali fragilni temelji.

Da se to ne bi i dogodilo, potrebno je u idućem razdoblju na županijskoj razini odrediti prioritete unutar prioriteta, odnosno iskoristiti postojeće temelje, motivaciju i znanje kulturnih radnika da bi se zaista i realizirale ozbiljnije investicije u kulturi. Naravno, ostaje tema odnosa prema upravljanju kao ključno pitanje za održanje postojećih institucija i onih koje se tek namjeravaju oformiti. Upravljačke vještine i stručna znanja trebaju biti presudni kriterij za izbor osobe, a evaluacijski parametri djelovanja izvrsnost i ekonomičnost (u službi izvrsnosti). Istarska županija vidi se kao ključni koordinator svih aktivnosti predviđenih IKS-om, ali i šire, kao facilitator svih procesa u kulturi na strukturnoj razini. Očekivanja od Županije su golema, i zaista je dirljiva razina povjerenja koje u Županiju imaju kulturni radnici. Ovaj odnos možda bi bilo bolje postaviti na racionalne temelje, pa čak ga i zahladiti, kako bi se razvile precizne procedure putem kojih se može ostvariti komunikacija. U svakom slučaju, s obzirom na broj ljudi, financijska sredstva i organizacijsku strukturu Odjela za kulturu Istarske županije, potrebno je precizno odrediti ulogu Istarske županije i njezine zadatke jer sadašnju razinu očekivanja nije moguće ispuniti. Nikako. Na taj bi se način napokon i odredilo tko će preuzeti višak koji Županija ne može ostvariti. Delegiranje zadataka je praksa koju je potrebno uspostaviti.

Zaključak

Zadivljujuća je razina optimizma prisutna među kulturnim radnicima unatoč nizu nepovoljnih okolnosti. Taj optimizam ne proizlazi iz IKS-a, ali strategiju je potrebno nasloniti na njega. U budućem razdoblju potrebno je ubrzati sve procese i aktivnosti koje proizlaze iz IKS-a jer u kulturnom sektoru postoji veliko htijenje da se zacrtani ciljevi ostvare. Stoga, prije svega, Istarska županija mora preuzeti aktivniju ulogu u koordinaciji aktivnosti ili imenovati tijelo koje će se baviti njome. Općine, gradove, kulturne institucije, udruge i radnike potrebno je informirati, razgovarati s njima o IKS-u i motivirati ih da se uključe u realizaciju strategije kojoj je primarni cilj podići razinu kulturnog standarda u Istarskoj županiji.

Istarska kulturna strategija na ispitu procjene svog dvogodišnjeg trajanja

Istarska kulturna strategija kao temeljni dokument petogodišnjeg razvoja istarske kulture danas, dvije godine od prihvaćanja na 2. Saboru kulture u Poreču, a potom i potvrde Skupštine Istarske županije, na ispitu je procjene uspješnosti svog oživotvorenja.

Nove, nepovoljnije, ekonomskom krizom uvjetovane socijalne i ekonomske okolnosti usporile su i izmijenile očekivanu implementaciju IKS-a u kulturnu i umjetničku stvarnost Istarske županije - Regione Istriana. No, realizacija ciljeva upisanih u IKS, a za čiju je provedbu kao tijelo odgovorna Istarska županija, unatoč recesiji, nije zaustavljena. Potvrda tome su dosad realizirani zadaci koji svjedoče da se u pojedinim tematskim područjima, s većim ili manjim uspjehom, konkretizira namjera IKS-a da u pozitivnom smjeru mijenja kulturni život građana Istre i poboljša uvjete rada djelatnika u kulturi.

Podrška institucionalnoj i izvaninstitucionalnoj umjetničkoj produkciji

Primjer uspješno ostvarene suradnje s općinama i gradovima a u dijelu koji uključuje poticanje ulaganja u infrastrukturu (prostore i opremu) jest onaj Grada Pazina posredstvom projekta "Archeo" Europske unije kada je dogovorena nabavka manje pozornice i opreme za organizaciju i izvedbu programa u pazinskom Kaštelu, što će biti realizirano tijekom ove godine.

Otvorena je i počela je s radom pazinska Kuća za pisce – Hiža od besid. Osim što promiče književno stvaralaštvo rezidencijalnim boravkom domaćih i inozemnih pisaca u Pazinu, Hiža od besid postala je i prepoznatljivo mjesto susreta i književnih događanja u Istri i široj regiji.

Valja istaknuti i prošlogodišnje otvaranje Mediteranskog plesnog centra u Svetvinčentu, čime su u suradnji s lokalnom zajednicom osnaženi produkcijski uvjeti plesne umjetnosti. Kada je riječ o potpori festivalskim produkcijama koje se razvijaju u suradnji s lokalnom umjetničkom zajednicom, prisutna je kontinuirana proračunska potpora PUF-u – Međunarodnom kazališnom festivalu, kao i Festivalu plesa i neverbalnog kazališta u Svetvinčentu. Podupire se i Čakavska scena Istarskog narodnog kazališta Gradskog kazališta Pula.

Istarska županija kroz Program javnih potreba u kulturi podržava nastupe umjetnika na relevantnim međunarodnim manifestacijama. Primjeri su nedavna gostovanja istarskih likovnih umjetnika na međunarodnim izložbama: Bojana Šumonje na Sarajevskoj zimi, kao i gostovanje Tomislava Brajnovića u New Yorku, te međunarodna gostovanja Kazališta Dr. Inat. Podupiru se nastupi galerija na relevantnim međunarodnim sajmovima suvremene umjetnosti, kao i izdavača na međunarodnim sajmovima knjiga (Novosadski i Beogradski).

Pri Muzeju suvremene umjetnosti Istre formirano je stručno tijelo za otkup umjetnina u sklopu realizacije zadatka pokretanja sustava otkupa radova likov-

nih umjetnika putem neovisnih ocjenjivačkih tijela i galerija kao posrednika, a u suradnji s općinama i gradovima. Na tragu ostvarenja zadatka IKS-a je i, u suradnji s općinama i gradovima, povećanje sredstava za otkup knjiga za školske i narodne knjižnice.

Novost jest dodjela sveistarske nagrade “Booktiga” – međunarodnog festivala pročitanih knjiga s planom do kraja 2013.

Podupire se izdavanje prijevoda s hrvatskog na talijanski jezik i s talijanskog na hrvatski jezik dijela istarskih autora. O tome svjedoče i projekti rovinjskog Centra za povijesna istraživanja – Centro di ricerche storiche “Istria nel tempo – Istra kroz povijest” i “Slikarska baština Istre”.

Realizirat će se medijski projekti (u tiskanim i elektronskim medijima) s priložima o najznačajnijim kulturnim događajima, problemskim tekstovima i umjetničkom kritikom. Pokrenut je portal za kulturu Istarske županije – Regione Istriana Kulturistra. Planirano je pokretanje podlistka u dnevniku La voce del popolo “Qui regione”, čiji će sadržaj činiti i kulturne teme, kao i mjesečnog priloga za kulturu u Glasu Istre krajem 2011. godine.

Unapređivanje komunikacije između organizatora kulturnih aktivnosti i medija stalna je aktivnost.

Ostvaruje se suradnja s općinama i gradovima radi razvijanja motivacije nastavnika da djecu upoznaju s kulturnim i umjetničkim sadržajima Istre te popularizacije zavičajne povijesti. U jesen 2011. tako će se održati zavičajni kviz “Krasna zemljo” u sklopu obilježavanja 150 godina osnutka Istarskog pokrajinskog sabora. Taj će projekt označiti početak zavičajne nastave u Županiji.

Kvaliteti suradnje s općinama i gradovima trebalo bi pridonijeti i odvajanje “Monte Librića” iz programa Sajma knjige u Istri te njegovo buduće održavanje u proljetnom terminu. O potpori organizaciji javnih rasprava, radionica i ostalih aktivnosti namijenjenih produbljivanju razumijevanja kulturnih djelatnosti svjedoči okrugli stol održan u Multimedijalnom centru LUKA “Javna infrastruktura, društvo i kultura u doba krize” te okrugli stolovi 2. travnja na temu “Istrijanstvo” te 9. travnja na temu “Zavičajna nastava”.

Valorizacija kulture

U tematskom području **Valorizacija kulture** podupire se prezentacija kulturne baštine putem kompleksnih izložbi u zemlji i inozemstvu te izdavačkih projekata, posebice kroz aktivnosti Tjedna muzeja. Na tragu programa Koordinacije istarskih muzeja (KIM), koja je također rezultat provedbe IKS-a, priprema se izložba o prehrani od prapovijesti do danas, koja će biti predstavljena javnosti 2012. godine. Projekt će pratiti tiskanje prvog zajedničkog kataloga istarskih muzeja uključenih u izložbu.

Podrška arhitektonskim izložbama ostvaruje se kroz programe Društva arhitekata Istre – Società architetti dell’ Istria.

Vezano uz određivanje izdavačkih prioriteta (tzv. kapitalnih izdanja) na razini Županije i usmjeravanja ljudskih i financijskih resursa u njihovu realizaciju ističemo pokretanje edicije “Crkva u Istri”, zajednički projekt Istarske županije i Porečko-pulske biskupije, te već spomenuti “Istria nel tempo – Istra kroz povijest”.

Realizira se i cilj stvaranja sustava poticaja za korisnike/vlasnike kulturnih dobara te restauratore, obrtnike i fizičke osobe koje posjeduju tradicijske i restauratorske vještine i znanja. Naime, uključivanjem u projekt EU-a "Hera" planira se otvoriti obrtnički centar za restauracijske vještine.

Potpota dokumentiranju i digitalizaciji arhivske, knjižne i muzejske građe te nepokretnih kulturnih spomenika stalna je praksa. Primjer za to je projekt digitalizacije građe Istarskog pokrajinskog sabora a u sklopu programa 150. obljetnice Sabora.

Godišnjim otkupom, planiranim Programom javnih potreba u kulturi Istarske županije, ostvarena je potpora knjižničnom fondu u zavičajnim zbirka i na jezicima nacionalnih manjina.

Podupiru se programi namijenjeni istraživanju, dokumentaciji, digitalizaciji, arhiviranju i prezentiranju rada istarskih umjetnika (skladatelja, književnika, itd.) Tako su lani realizirani projekti vezani uz obilježavanje 100. godišnjice rođenja Slavka Zlatića.

Pred ostvarenjem je i krucijalan zadatak: u svibnju 2011. bit će otvoren Centar za nematerijalnu kulturu Istre, što je jedno od najkonkretnijih oživotvorenja IKS-a. No, nije realizirano planirano otvaranje kulturno-informacijskog centra u Puli u kojem će biti dostupni podaci o istarskoj kulturnoj baštini, projektima i kulturnim manifestacijama.

Konkretizirani su planovi za otvaranje Kuće kulture u zgradi stare tiskare u Puli, koje ćemo izložiti u drugoj polovini 2011. godine.

U tijeku su dogovori s Hrvatskim saborom kulture o osnivanju Zajednice KUD-ova Istre a prema zadatku planirane podrške kulturno-umjetničkom amaterizmu i osnivanju zajednice kulturno-umjetničkih udruga Istarske županije a koji će se finalizirati krajem 2011. godine.

Poticaaj stvaranju respektabilne manifestacije iz područja suvremene likovne umjetnosti koja će okupiti i povezati domaće i strane umjetnike, kustose te kritičare prepoznaje se u potpori Istarskom sajmu umjetnina – "Artexchange", kao i aktivnostima usmjerenim u prerastanje manifestacije "Tu smo" Muzeja suvremene umjetnosti Istre u bijenalnu manifestaciju suvremene umjetnosti Mediterana.

Potpota promociji suvremene istarske umjetnosti putem medija kroz turističku promociju stalna je i intenzivna, a očituje se kroz projekte "Revitas", "Heart of Istria" i suradnju s Turističkom zajednicom.

Među realiziranim zadacima IKS-a izdvaja se osnivanje vijeća za međunarodnu kulturnu suradnju te vijeća za nematerijalnu baštinu pri Županiji. Digitalizacija je pridonijela ispunjenju zadatka za preciznim određivanjem namjene sredstava koja se dodjeljuju putem natječaja za javne potrebe u kulturi, i njihovoj transparentnosti.

Višegodišnja potpora kompleksnim projektima očituje se kroz model financiranja Sajma knjige u Istri, te realizaciju spomenutog izdavačkog projekta "Crkva u Istri", kao i statuta: Dvigradski, Vodnjanski a u tijeku je izrada Novigradskog.

Sudjelovanje u izradi zakonskog prijedloga o eko-muzejima jedna je od intenzivnih aktivnosti u smjeru povećanja decentralizacije kulturnog sektora i razine suradnje između državnih, županijskih i gradskih ustanova i tijela.

Umrežavanje

Tematsko područje *Umrežavanje* do sada je realizirano na nekoliko razina. S ciljem osmišljavanja jedinstvene baze podataka u knjižnicama, objedinjavanja knjižne ponude do konca 2012. planira se početi s korištenjem kompatibilnog softvera u svim istarskim knjižnicama.

Suradnja istarskih muzeja koja funkcionira kroz KIM dobar je primjer iz prakse. No, nije zaživjela županijska mreža kina čija je realizacija planirana s gradovima i općinama.

Uz projekt na nacionalnoj razini, i kroz Kulturistru – županijski portal za kulturu, stvara se baza podataka o svim akterima u kulturi, kulturnim događajima, međunarodnim natjecajima i potencijalnim međunarodnim partnerima. Prisutno je i segmentirano digitaliziranje ustanova i projekata (“Crkva u Istri”, zasebna digitalizacija građe istarskih muzeja i kroz projekt EU-a “Adriamuse”) a sa zadatkom stvaranja baze podataka o istarskoj kulturnoj baštini.

Ekonomska kriza odgodila je planirano povezivanje nekoliko kulturnih manifestacija i projekata s tvrtkama koje će ih sponzorirati u dužem razdoblju u specifičan kulturni proizvod (Istarski paket). No, unatoč recesiji primijenjen je model javno-privatnog partnerstva za Sajam knjige u Istri.

U tijeku je dogovor s Turističkom zajednicom Istarske županije o modelu direktne potpore za obnovu spomeničke baštine.

Intenzivna je potpora međuregionalnoj i međunarodnoj kulturnoj suradnji, a o tome svjedoči uključivanje “Labin Art Express – Underground city XXI” u projekt EU-a “Kultura 2007. – 2013.” te projekti “Heart of Istria”, “Revitas” i “Adriamuse” koji provodi UO za kulturu.

Na razini gradova realizira se dio zadataka vezan uz djelatnost knjižnica. No, nije počela realizacija projekta izgradnje središnje depozitarne knjižnice za Istru, kao ni jedinstvenog depoa za čuvanje muzejske građe u skladu s profesionalnim standardima, a što je planirano učiniti u suradnji s općinama i gradovima. Međutim, novi je izložbeni prostor, posebno zahvaljujući aktivnostima Arheološkog muzeja Istre u Puli, pred otvaranjem. Riječ je o stalnom, multimedijalnom izložbenom prostoru u pulskoj crkvi Svetih srdaca na Kaštelu.

Potpora u suradnji s općinama i gradovima utemeljenju dislociranih muzejskih zbirki ogleda se kroz aktivnosti vezane uz osnivanje Muzeja vina i seljačkog stvaralaštva u Brtonigli te zbirki koje se planiraju realizirati kao dio projekta “Parenzana”.

Suradnja s općinama i gradovima radi podrške profiliranju gradskih galerija (u galerije suvremene umjetnosti ili galerije drugog profila) ostvaruje se kroz proračunsku potporu (galerija Rigo, RAP, Alvona, Svetvinčenat – zbirka oružja).

Prisutna je projektna potpora u dijelu raspisivanja natječaja za institucionalnu potporu organizacijama iz područja novomedijske kulture. Realizirana je potpora razvoju ljudskih kapaciteta u MSUI-ju, kao i istraživačkog i produkcijskog rada zapošljavanjem dvaju djelatnika.

Zaključak

Do sada realizirani zadaci ukazuju na promjene kojima je u svoje prve dvije godine trajanja pridonijela Istarska kulturna strategija. Naravno, svjesni smo i da nismo sve odradili, kao i da smo kroz financiranje rada ustanova u kulturi do sada više pomagali institucionalnu kulturu. Stoga će u drugom dijelu "mandata" IKS-a jedan od naglasaka biti i na potpori razvoju neovisnih centara za produkciju i promociju umjetničkih projekata, kao i produkcijskih uvjeta u svim oblicima umjetničkog stvaranja. Od donošenja IKS-a nije puno učinjeno ni u dijelu jačanja ljudskih kapaciteta kroz sustav stipendija namijenjenih umjetnicima. Još uvijek čekaju projekti poput Centra za glazbu, izgradnje središnjeg depoa za čuvanje muzejske građe, kao i središnje depozitarne knjižnice za Istru. Pred nama su i projekti povezivanja festivalskih produkcija s lokalnom umjetničkom zajednicom...

Iako zvuči kao fraza, isključivo je nedostatak financijskih sredstava glavni razlog zbog kojeg realizacija nekih zadataka još nije počela, a do sljedeće valorizacije rezultata IKS-a naša je glavna šansa orijentacija na sredstva koja možemo dobiti uključivanjem u programe EU-a i sponzorstva putem suradnje s turističkim subjektima Istre.

Vladimir Torbica